1861. N°. 40

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 3 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 April.

Te Voorschoten had gisteren, tegen een klein entrée ten voordeele van de algemeene armen der gemeente, tentoonstelling plaats van voorwerpen, door de sub-commissie ontvangen, voor de algemeene verloting ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood. Onder vele andere fraaije voorwerpen, vooral dames-handwerken, prijkte een prijs door den heer J. M. van Kempen te Voorschoten ingezonden. Het bestaat uit een zwaar verguld zilveren drinkbeker, in den renaissance-stijl (tijdvak Prins Willem I), bewerkt. Tot randschrift draagt de beker, in blaauw email gothische letters ingedreven, het derde couplet van het Wilhelmus van Nassouwen:

Lydt U myn ondersaeten
Die oprecht zyn van aert,
Godt sal U niet verlaeten
Al syt ghy nu bezwaert.
Die vroom begeert te leven
Bidt Godt nacht ende dagh,
Dat Hy my cracht wil geven
Dat ick U helpen magh.

Op den voet is gegraveerd: Koninklijk besluit van 19 Januarij 1861. n°. 47.

— De *Staats Courant* bevat eenen staat van nalatenschappen van manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Ned. Indië, waarvan de saldo's door de regthebbenden bij het dep. van koloniën kunnen ingevorderd worden. Daaronder komen voor, van personen alhier geboren of gewoond hebbende, die van C. F. Schretlen *f* 65.77 (met familie-papieren); L. C. Gossen *f* 16.90½; en W. P. Verbeek *f* 14.12.

— [illegible] van Petermann's *Mittheilungen*, die wij hebben ontvangen, de twee laatste voor 1860 en de twee eerste voor 1861, bevatten o. a. een uitvoerig opstel van den majoor Emil von Sydow, over den stand van de cartographie der verschillende landen van Europa, een opstel, waaraan een deel der 11de en het grootste gedeelte der 12de aflev. voor 1860 gewijd is, en dat van eene gekleurde kaart des zuidelijken deels van Zweden vergezeld gaat; het verhaal eener reize langs de kusten der Somalen (het Barbaria der oude aardrijkskundigen) in den jare 1857, door den reiziger zelven, Th. von Heuglin, medegedeeld en toegelicht door eene uitslaande kaart, waarop die kusten, alsmede de golf van Aden zijn voorgesteld; berigten en nadere berigten aangaande d^r^. Eduard Vogel, van welke gene door d^r^. A. D. Mordtmann te Konstantinopel, verstrekt zijn en doen zien, hoe weinig men er op moet rekenen van inlanders iets zekers omtrent het lot van den reiziger te zullen vernemen; deze ontleend zijn aan eenen brief van d^r^. R. Hermann (onlangs van eene reize naar de Nijl-landen teruggekeerd), aan den vader van Vogel geschreven en eenige, hoezeer dan ook flaauwe, hoop geven, dat Eduard Vogel nog in leven is; mededeelingen omtrent den dood van d^r^. Roscher, volgens verklaringen, door Raschid, overgebleven bediende van Roscher en broeder van den met dezen vermoorden Omar aan het Engelsche consulaat te Zanzibar afgelegd; een berigt betreffende de Amerikaansche, in Julij des vorigen jaars aangevangen, expeditie naar den Noordpool, eene onderneming, die geheel uit bijdragen van particulieren is tot stand gebragt; een opstel over de metingen der Engelschen in Kaschmir en den hoogsten berg der aarde op een na, voorzien van een tusschen den tekst ingevoegd kaartje; eene beschrijving van den Kintschindjunga en het tot den staat Sikkim behoorende deel van het Himalaya-gebergte, met eene kaart van Sikkim en het oostelijk gedeelte van Nepal; Th. von Heuglin's onderzoekingen omtrent de fauna van de Roode zee en de kusten der Somalen, met eene systematische opgave der zoogdieren en vogels, welke in die streken tot heden zijn waargenomen; eene beschrijving en kaart van Queensland, vroeger een deel van Nieuw-Zuid-Wales, sedert 1859 eene zelfstandige Engelsche kolonie; eene verhandeling over de physische aardrijkskunde der Noordpool-streken, bewerkt naar een geschrift van den Zweedschen natuuronderzoeker Otto Torell; eene van eene kaart begeleide bijdrage tot de kennis der Viti- of Fiji-eilanden in den grooten oceaan, van welke het protectoraat door koning Thakombau aan de Engelsche kroon is aangeboden; mededeelingen omtrent Th. von Heuglin's expeditie naar de binnenlanden van Afrika, eene onderneming, welke voortdurend veel deelneming ondervindt en waarvoor men op 1 Febr. ll. eene som van ruim 13,000 thlr. had bijeen gezameld. Voorts vindt men nog in de hier aangekondigde afleveringen, behalve verscheidene andere bijdragen, necrologie voor 1860, bibliographische overzigten van werken en kaarten, die in het derde en vierde vierendeeljaars van 1860 het licht hebben gezien, verslagen van nieuw uitgekomen geschriften en kaarten.

— Na de mededeeling, vervat in de *Staats-Courant* van 7 Maart ll., omtrent de opbrengst der algemeene collecte ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, op 19 Febr. 1861 gedaan, zijn bij het dep. van binnenl. zaken nadere opgaven deswege ontvangen van later bekend geworden bijdragen in de collecte, en van de opbrengst van te geld gemaakte vreemde, oude en niet gangbare muntspeciën en coupons, en andere in natura ontvangen voorwerpen, gelijk mede van het bij die te-gelden-making geleden verlies op enkele dier voorwerpen, waarvan eene geraamde waarde in de vroegere opgaaf was begrepen.

Blijkens de laatst ontvangen opgaven, is de opbrengst als volgt: bijdragen van de leden van het vorstelijk geslacht, als vroeger *f* 68.000.00, voorts in de provinciën: Noordbrabant *f* 38.724.27, Gelderland *f* 76,238.02½, Zuidholland *f* 192,293.96½, Noordholland *f* 167,346.61, Zeeland *f* 27,588.97, Utrecht *f* 56,031.28½, Friesland *f* 47,533.10, Overijssel *f* 32,772.64, Groningen *f* 37,719.55½, Drenthe *f* 13,342.82½, Limburg *f* 14,512.73. Wijders is bij voormeld departement regtstreeks ontvangen om bij de opbrengst der algemeene collecte te worden gevoegd de som van *f* 2,660.99, dus te zamen *f* 774,975.26½.

Daarvan is echter niet voor de noodlijdenden in het algemeen, maar met bepaalde bestemmingen gegeven *f* 518.94½, zoodat de collecte voor de noodlijdenden in het algemeen heeft opgebragt *f* 774,456.32. De nadere opgaaf bedraagt minder dan de vroegere voor Zeeland, Friesland en Overijssel. Dit is het gevolg van geleden verliezen op het te gelde maken van vreemde muntspeciën en vreemd papier, en daarvan, dat onder de vroegere opgaaf, door sommige gemeentebesturen, verkeerdelijk enkele posten waren begrepen, die, even als vele andere giften, reeds vóór de collecte ontvangen en als zoodanig bekend gemaakt waren.

— Het leedwezen, zegt de *Ih C.*, bevestigen wij thans de reeds vóór eenige dagen verspreide treurmare van het overlijden van den hoogleeraar m^r^. A. C. Holtius, sedert 30 jaren geëerd als de roem der juridische faculteit van onze hoogeschool, en die in vroeger tijd het athenaeum te Deventer, later Groningen en Leuven, tot sieraad strekte; een man uitstekend door de zeldzame vereeniging van praktijk en theorie, in de administratieve zoowel als wetenschappelijke loopbaan verkregen; wiens helder en scherp vernuft met een verwonderlijke juistheid en keurigheid van uitdrukking, met een staal geheugen en een schat van even veelzijdige, als grondige kennis gepaard ging. Afkeerig van alles wat naar uiterlijken schijn en oppervlakkigheid zweemde, was Holtius geen veelschrijver; maar de werken die hij ons geschonken heeft, en die welke door de zorg van anderen eerlang het licht zullen zien, verzekeren hem een onvergankelijken naam, onafscheidelijk van dien der groote regtsgeleerden, welke Nederland heeft voortgebragt.

— Te Burg op Texel is dezer dagen, bij het dempen eener gracht, een gedeelte van een groote doopvont opgegraven. Daaraan is een zonderling beeld gehecht. Een soort van helm omgeeft den geheelen kop, de oorgaten staan zeer hoog, het gelaat is ongedekt, de kop laat fiks de tanden zien. Deze doopvont zelf kan wel 1½ amst. el wijd zijn geweest bij eene diepte van 1 el.

— Te Arnhem had Vrijdag ll. zekere mevr. R. het ongeluk, bij het opschuiven van een raam, van de vierde verdieping harer woning op de plaats neder te storten. Gelukkig is zij met eene ligte verwonding aan de heup vrijgekomen.

In genoemde stad is door de justitie een boer aangehouden, die boter ter markt had gebragt met meel, stijfsel en andere zelfstandigheden vervalscht.

— Uit Leeuwarden schrijft men het volgende: Velen zullen zich herinneren dat twee jaren geleden in de omstreken van Haulerwijk eene meid, van haar gouden oorijzer en andere voorwerpen van waarde beroofd, aan den weg vermoord is gevonden, waarvan de dader, ofschoon sterke vermoedens tegen zekeren persoon bestonden, niet is ontdekt geworden. Niet lang daarna is die persoon wegens eene andere misdaad tot 7 jaren tuchthuisstraf veroordeeld, en thans schijnen de vroegere vermoedens tot genoegzame rijpheid te zijn gekomen, om eene instructie aangaande den moord tegen hem aan te vangen. Te dien einde is hij uit de strafgevangenis alhier naar Heerenveen overgebragt.

— Te Simpelveld (Limburg) is dezer dagen eene moeder met twee harer kinderen, na het gebruik van brood en koffij, plotseling ongesteld geworden. Een der kinderen is zelfs spoedig overleden. Een ingesteld onderzoek heeft nog niet aan het licht gebragt of hier aan vergiftiging dan wel aan eene andere oorzaak moet gedacht worden.

— Uit Paramaribo meldt men van 23 Februarij het volgende: Wij zijn in de gelegenheid gesteld mede te deelen dat ter voortzetting van de, tengevolge van het overlijden van den commissaris des konings m^r^. L. Metman, gestaakte werkzaamheden betreffende de invoering eener nieuwe wetgeving

in de Nederl. W. I. koloniën, bij kon. besluit van den 2den Dec. jl. n°. 66, o. a. in substantie het volgende is bepaald: Dat de gouverneur van Suriname aan de door hem ingestelde commissie, om wijlen 's konings commissaris voor de invoering der bedoelde wetgeving voor te lichten en ter zijde te staan, — na met een lid van den kolonialen raad te zijn aangevuld en onder voorzitting van een aan te wijzen lid, — de hervatting en voleindiging zal opdragen van al wat tot voorbereiding der invoering van de nieuwe wetgeving noodig is, doch door het overlijden van mr. L. Metman nog niet of niet geheel was tot stand gebragt; dat de heer mr. H. M. van Andel, als secretaris aan wijlen 's konings commissaris mr. Metman toegevoegd, in die hoedanigheid bij gemelde commissie werkzaam zal blijven; dat de voordragten van de commissie, nadat hierop de koloniale raad zal zijn gehoord, aan het opperbestuur zullen worden opgezonden; dat van de door de commissie ten aanzien der nieuwe wetgeving en der daarmede in verband staande reglementen en besluiten in te dienen voordragten afschriften zullen worden gezonden aan den gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, om door eene aldaar te benoemen commissie te worden onderzocht, waarna zij ook van daar, met de bedenkingen, aan het opperbestuur zullen worden opgezonden, en dat, zoodra de werkzaamheden te Paramaribo zullen zijn afgeloopen, de heer H. M. van Andel zich naar Curaçao zal begeven en zich aldaar zal stellen ter beschikking van den gouverneur dier kolonie en de door dezen ingestelde commissie, tot het geven van al zoodanige inlichtingen als verlangd mogten worden. Dien ten gevolge is bij resolutie van Z. Exc. den gouverneur dezer kolonie, dd. 22 Februarij jl., de commissie alhier, bestaande uit de hh. mr. J. W. Gefken, procureur-generaal, mr. J. Mauritz Ganderheyden, president van het geregtshof, E. van Emden, president van het collegie van kleine zaken, en mr. B. J. Colaco Belmonte toen tijdelijk lid van het geregtshof, thans gequalificeerd assessor bij het collegie van kleine zaken, aangevuld met het lid van den kolonialen raad den heer W. E. Ruhmann, en is tevens tot voorzitter dier commissie uit haar midden aangewezen de heer mr. J. W. Gefken.

Bij gouvernements resolutie van den 22sten dezer maand n°. 1 is: 1°. de heer mr. J. W. Gefken, — behoudens de voortdurende vervulling van zijne functiën van lid van den kolonialen raad, lid van de hoofddirectie der particuliere W. I. bank en president van den pupillairen raad, — tijdelijk ontheven van de overige aan zijne betrekking van procureur-generaal verbonden werkzaamheden en van die van advocaat fiscaal bij het militair geregtshof, welke alle, gedurende die ontheffing, zijn opgedragen aan het lid van het geregtshof mr. B. Donker Curtius, die gedurende deze tijdelijke waarneming wordt vrijgesteld van zijne tegenwoordige betrekking, en 2°. a. aan den heer E. van Emden, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit zijne betrekking van president van het collegie van commissarissen voor het dep. der onbeheerde boedels, b. tot president van dat collegie benoemd het lid daarvan, de heer mr. J. H. W. Eyken Sluyters, en c. tot tijdelijk lid daarvan gequalificeerd de heer mr. Ph. H. Verbeek.

'sGRAVENHAGE, 30 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot lid van den raad van state den heer mr. J. A. Mutsaers, laatstelijk minister voor de zaken der r. k. eeredienst.

— Z. M. de koning is in zoo verre hersteld dat hij de hh. ministers gisteren weder heeft kunnen ontvangen.

— H. M. de koningin en HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik hebben Zondag morgen in de Kloosterkerk aan het H. Avondmaal, onder het gehoor van den wel-eerw. heer ds. van Koetsveld, deelgenomen.

— Volgens het *'s Grav. Weekbl.* zal H. K. H. prinses Frederik zich, tot bevordering van hare gezondheid, in den aanstaanden zomer naar Duitschland begeven.

— Bij den minister van binnenl. zaken is ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood ontvangen: *f* 1805.17½ uit Heerenveen en omliggende plaatsen; *f* 10 uit Leuven.

— Onder de vele bewijzen van verblijdende medewerking en ondersteuning, welke de commissie voor de algemeene verloting, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, tot hiertoe, ook van de zijde der kunst, heeft mogen ontvangen, verdienen de volgende, vooral ook omdat zij uit het buitenland tot haar kwamen, in het bijzonder te worden vermeld. De heer Gallait te Brussel, zond haar dezer dagen eene fraaije aquarel toe, voorstellende; *de bisschop van Yperen, het lijk van den graaf van Egmond zegenende*, benevens eene gravure (*épreuve avant la lettre*) naar de bekende schilderij: »De laatste oogenblikken van den graaf van Egmond;" terwijl de heer Cornilliet te Versailles, wiens naam als graveur in de kunstwereld zoo gunstig bekend is, haar mede een 12-tal kostbare gravuren deed geworden. Nog ontving zij uit Stuttgart van den heer Georgii, consul-generaal der Nederlanden aldaar, een exemplaar van het prachtwerk: *Koenig Ludwigs Album*, bevattende eenige honderden der fraaiste lithografiën en gravures. — Wordt de kunstschat, die de commissie tracht bijeen te brengen, door bijdragen, als wij hier mogten vermelden, niet weinig verrijkt; zij leggen tevens het schoonst en eervolst getuigenis af van den edelen zin, waardoor men ook in den vreemde, en niet het minst de mannen der kunst, jegens onze diep ongelukkige landgenooten bezield is.

AMSTERDAM, 1 April.

De heer A. M. Chumaceiro, opperrabbijn te Curaçao, heeft Zaturdag ll. in de synagoge der Ned. Portugesche Israëlitische synagoge eene feestrede uitgesproken ter viering van zijn 25-jarig predikambt. Naar aanleiding van Ezech. XXXVII: 14a. sprak hij over het geestelijk leven in Israël.

— Naar men verneemt zal alhier in September aanst. eene internationale tentoonstelling worden gehouden van alles wat met het visschersbedrijf in eenig verband staat.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Maart.

Lord Palmerston heeft dezer dagen te Tiverton, voor welke plaats hij in het lagerhuis zitting heeft, over de staatkundige aangelegenheden het woord gevoerd. Hij zeide te hopen dat de vrede van Europa bewaard zou blijven, maar voegde daarbij, dat Engeland op al wat gebeuren kon voorbereid was en zich in alle gevallen zou weten te verdedigen. Hij betuigde verder zijne blijdschap over de uitbreiding van het constitutionele staatsstelsel op het vaste land van Europa. Rusland, zeide hij, was nog het eenige rijk in Europa, hetwelk den zegen der constitutionele staatsinrigting miste, maar ook daar toonde de souverein dat hij door welwillendheid jegens zijne onderdanen bezield was. Ten slotte sprak hij van de vereenigde staten van Noord-Amerika, en hoopte dat het geschil, waardoor die staten werden verdeeld, nog op den diplomatieken weg zou kunnen worden vereffend.

— Ten behoeve der slagtoffers van den hongersnood in Indië is reeds voor eene som van 5000 £ ingeschreven.

— In de volgende maand zal weder een aanvang gemaakt worden met de gewone tienjaarlijksche volkstelling van het Vereenigd Koningrijk; men denkt dat de bevolking van Engeland en Wallis thans wel 10 millioen en die van Londen alleen niet minder dan 3 millioen zal bedragen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Maart.

Men houdt het hier voor zeker dat er tusschen onze regering en het kabinet van Turyn overeenstemming is tot stand gebragt ten opzigte der Romeinsche quaestie, en dat de Sardinische regering, wat het bezit der stad Rome betreft, geduld zal hebben.

— Er is bevel gegeven om het stoffelijk overschot van Napoleon I uit de kapel St. Jerome naar den onderaardschen grafkelder over te brengen. De dag voor die plegtigheid is bepaald op 3 April. Het hof zal deze plegtigheid bijwonen.

— De heer Guéroult dringt er in de *Opinion Nat.* bij de regering op aan het leger van Lyon op den voet van oorlog te brengen, omdat hij uit de krijgstoerustingen van Oostenrijk moet opmaken dat dit rijk verzekerd is dat Pruissen Frankrijk op den Rijn zal aanvallen, wanneer generaal von Benedek Italië binnenrukt. Sommigen zullen in dit artikel iets officieels zien.

— Men spreekt van een rapport, dat door den minister van binnenl. zaken aan den keizer zou zijn ingediend, tot reorganisatie van het genootschap van St. Vincentius da Paulo en zulks naar aanleiding der jongste inzamelingen van den St. Pieterspenning.

— De berigten uit China zijn niet zoo gunstig als men wel wenschte. Behalve de generaal Collineau zijn reeds 7 officieren te Tien-tsin aan de kinderziekte bezweken. Onder de onder-officieren en soldaten is de sterfte mede zeer groot.

— Eenige weken geleden zijn verschillende staatkundige veroordeelden van Cayenne ontvlugt. Reeds waren er bevelen gegeven om hen in de Nederl. West-Indische volkplantingen op te sporen, toen men vernam, dat zij zich in Engelsch Guyana ophielden. Daarop is eene aanvraag tot uitlevering aan de Britsche regering gerigt, waarop deze door den onder-secretaris der koloniën heeft doen antwoorden dat dit niet kon plaats hebben.

— Te Versailles is de echtgenoot van zekeren Pons, geëmployeerde aan den spoorweg, reeds moeder van 4 kinderen, van twee dochters bevallen. Deze kinderen zijn ter lengte van 88 duim aan elkander gehecht en het voorhoofd van het eene kind is met het zijhoofd van het andere ineen gegroeid, zoodat wanneer men het eene kind in het gezigt ziet, men het andere ter zijde ziet. Met verwondering merkt men bij deze kinderen verschillende behoeften en gewaarwordingen op. De beide kinderen, Olympe en Thérèse genaamd, zijn welvarend en werden den 23sten dezer gedoopt.

ITALIË.

Uit Rome meldt men dat aldaar gedurende de stille week weinig vreemdelingen in de stad waren. Door de politie was de advocaat Ricci en de geneesheer Pantaleoni verbannen. De laatste had dit te danken aan zijne benoeming tot lid van het Italiaansche parlement door de kiezers van Macerata, welk mandaat hij niet had willen nederleggen.

— De *Opinione* berigt, volgens een schrijven uit Londen, dat koningin Victoria aan den markies d'Azeglio, gezant van Sardinie, heeft doen verklaren dat zij hem als gezant van koning van Italie zou ontvangen.

Per Telegraaf.

POOLSCHE GRENZEN, 31 Maart. Uit Warschau meldt men dat graaf Zamoyski, in een gehoor hem door vorst Gortschakoff verleend, heeft verklaard dat Polen de toegezegde hervormingen met dankbaarheid aanname, maar dat voorts alles zou afhangen van de wijze van uitvoering. Prins Gortschakoff gaf daarop ten antwoord dat de keizer niets had behoeven te geven, maar nu hij hervorming had toegestaan, hij die edelmoedig en van harte schonk.

Er is een rescript verschenen, tot toelichting van de aangekondigde concessiën. De vorst-stedehouder is tot president van den raad van state benoemd. Hij heeft tot rust en orde aangemaand.

MADRID, 30 Maart. Drie Kabylen-stammen van het Riff zijn in opstand gekomen en weigeren belasting te betalen.

In Portugal hebben op onderscheidene plaatsen oplusten plaats gehad, onder voorwendsel van ongelijke verdeeling der belasting.

TURYN, 1 April. Het officiële blad berigt dat er eene zamenspanning is ontdekt in de Romagna en in de provinciën van Modena, waaraan afgedankte vrijwilligers van het zuidelijk leger hadden deel genomen. Het doel was om met de Oostenrijkers in strijd te komen. De regering heeft de noodige maatregelen genomen om dit plan te verijdelen.

TURYN, 1 April. (*R. O.*). Garibaldi heeft zijne voormalige Zwitsersche officieren gelast zich gereed te houden om binnen 14 dagen opgeroepen te kunnen worden.

PESTH, 31 Maart. Graaf Aponyi gaat morgen naar Weenen. De landdag zal, naar men verwacht, Zaturdag aanst. geopend worden.

WEENEN, 2 April. De ministeriële crisis, waarvan sprake was, is voor het oogenblik geëindigd. Het tegenwoordige kabinet blijft voorloopig aan.

Te Agram heeft Zondag avond een volksoploop plaats gehad. Van het

policie-gebouw zijn de glazen ingeworpen en van de regeringsgebouwen zijn de adelaars afgerukt.

De oproerlingen in Herzegowina zijn door de Turken teruggeslagen.

MARSEILLE, 2 April. Uit Napels meldt men van 30 Maart dat het bestuur, ten gevolge der zamenscholingen, door ware of voorgewende aanhangers van Garibaldi veroorzaakt, het dragen van roode hemden heeft verboden. Velen kondigen tegen morgen eene nieuwe demonstratie aan. Soldaten en nationale gardes hebben, in weerwil van hunnen tegenstand, eenige ruststoorders ontwapent. De typhus heerscht in de hospitalen. Het meerendeel der Fransche liefdadige zusters is ziek.

TURIJN, 2 April. Uit Genua meldt men dat Garibaldi in den avond van 31 Maart Caprera heeft verlaten en te Genua is aangekomen. Men gelooft dat hij ook te Turijn zal komen.

ROME, 30 Maart. (*R. O.*). Deze nacht zijn nabij deze stad 40 wagens van het Sardinische leger, die van Gaëta kwamen, voorbijgetrokken. De generaal Goyon heeft bevolen, dat zij onmiddelijk naar Terni moesten vertrekken en de gendarmerie als geleide medegegeven. De regering was door dit voorval zeer verontrust.

BERN, 2 April. (*R. O.*) Het militaire dagblad van Turyn had een artikel opgenomen, waarin eene verdeeling van Zwitserland tusschen Frankrijk, Italië en Oostenrijk werd voorgesteld. De minister Cavour heeft aan den bondsraad de officiële verklaring gegeven, dat zoodanig voorstel niet een denkbeeld der regering was.

POOLSCHE GRENZEN, 1 April. Gisteren bragten te Kalisch 3000 personen aan den districts-hoofdman eene ketelmuziek, terwijl zij de vensters insloegen. De hoofdman vlugtte, onder het ondergaan van beschimpingen, naar de kadettenschool. De plaatsvervangende adjudant werd insgelijks beschimpt. Later werden de voorzitter van het geregtshof en de inspecteur van het onderwijs insgelijk op ketelmuziek onthaald. De militairen hebben de rust hersteld.

WARSCHAU, 2 April. In eene tweede oproeping van den stadhouder wordt o. a. gezegd: Het gewigt van het oogenblik noopt mij nogmaals ernstige woorden te spreken. De toegezegde instellingen waarborgen de dierbaarste belangen van uw land, de godsdienst en de nationaliteit. Zij zullen opregt ten uitvoer gelegd worden. Onthoudt u van wanordelijkheden. Zij zouden er slechts toe leiden dat de regering van hare goede voornemens afzag.

PETERSBURG, 2 April. In eene circulaire, den 20sten Maart door vorst Gortschakoff aan de Russische legatiën in het buitenland gezonden, leest men het volgende. Europa heeft het bewijs gezien dat de keizer, wel verre van de hervormingen uit te stellen, daartoe het initiatief heeft genomen en den ingeslagen weg met volharding blijft volgen. De keizer wil dat hetgene hij toestaat, waarheid zij, en aan Polen een weg opene van regelmatigen vooruitgang.

INGEZONDEN.

Over den arbeid van kinderen in fabrieken.

I.

Met groote belangstelling hebben wij kennis genomen van de aanschrijving van Z. Exc. den Minister van Binnenl. Zaken aan de Commissarissen des Konings om in de respectieve provinciën van de Gemeentebesturen vóór 1 Mei 1861 inlichtingen in te winnen, omtrent den arbeid van kinderen in fabrieken, en tevens opgaven te verkrijgen omtrent het schoolverzuim.

In het vrije Nederland wordt een slavenjuk gelegd op de jeugdige bevolking der mingegoeden, voornamelijk in fabriekplaatsen; een slavenjuk dat haar welligt zwaarder knelt dan het slavenkroost over den Oceaan. De slavenbezitter toch zorgt, zoo niet uit menschlievendheid dan toch uit eigenbelang, voor de physieke ontwikkeling van het opkomend geslacht, opdat hij het later des te zwaarder en moeijelijker arbeid kan opleggen. In ons vaderland zijn er fabriekanten, die te *vroeg*, te *zwaar*, te *veel* en te *lang* arbeids van de kinderen vorderen. Wat zeggen wij vorderen? Neen zij worden door de onverschilligheid en liefdeloosheid der ouders daartoe genoopt. Want de concurrenten nemen hen op, en zoo zij hun voorbeeld niet volgen, dan leveren de eersten goedkooper fabriekaat, omdat aan zulke kinderen natuurlijk minder loon wordt uitbetaald dan aan volwassene personen. Het gevolg daarvan is, dat er voor volwassenen schaarsch werk is te bekomen, indien zij althans een handwerk uitoefenen, hetgeen ook door kinderen kan worden verrigt; of wanneer zij geen lust gevoelen om een ander handwerk aan te leeren. — Wij stemmen het gaarne toe, dat het stoomvermogen veler mannen krachten is te hulp gekomen. Deze gezegende vooruitgang op het industrieel terrein is voor de menschen-maatschappij en bijzonder voor de werkende klasse een weldaad. Want de reuzen-gewrochten, van den mannelijken arm geëischt, waren niet voor zijne kracht berekend. Echter wordt deze weldaad grootelijks overschaduwd door het misbruik dat er van de jeugd gemaakt wordt, omdat eene zwakkere hand, bestuurd naar eene werktuigelijke beweging, datgeen kan verrigten, waartoe anders een zeer krachtige arm met groote inspanning werd vereischt. Van daar, dat er in deze periode van overgang, indien wij het zoo noemen mogen, vele huisvaders ledigloopen of sjouwerswerk verrigten zonder vasten meester, dat even wisselvallig als ongeregeld is; terwijl zij hunne kinderen op de fabrieken laten arbeiden. Voorheen toch moesten zij voor de behoefte van hun gezin zorgen en daartoe hunne onvermoeide krachten aanwenden. Thans brengen de kinderen het verdiend loon aan. Wij zouden het met talrijke voorbeelden kunnen staven, dat er huisgezinnen zijn, waarin twee en drie kinderen beneden de 14 jaar meer loon aanbrengen dan vroeger de vader pleegde te verdienen, welke laatste, nu zorgeloos geworden, de fabriek waarin hij arbeidde uit vrije beweging heeft verlaten, zonder bepaald doel rond slentert, en hetgeen hij langs den weg verdient, ongedachtig aan zijn gezin, in de herberg even zorgeloos als roekeloos verteert; daardoor het familie-leven doodt en daarom den naam van huisvader niet meer verdient en tot een slecht voorbeeld wordt voor zijne kinderen. Hij laat zijne vrouw voor de kinderen zorgen; maar helaas al wil zij, zij kan zulks niet, want hare kinderen werken 12 tot 15 uren daags. In den zomer van 's morgens 5 tot 's avonds 9 ure met $2\frac{1}{2}$ uur tusschenpoozen; in den winter van 's morgens 8 tot 's avonds 10 à 11 ure met 2 uren tusschenpoozen en dan wordt er in het middaguur nog een uur onderwijs gevorderd. Niet zelden verrigten ze daarenboven overwerk, ja worden ook na eenen langen dag tot nachtwerk aangespoord voor eenige weinige stuivers overloon.

Ongelukkige kinderen, die zoo de slagtoffers zijn van de liefdeloosheid en onverschilligheid der ouders en van de toelating der fabriekanten! Hun lot, wij herhalen het, is ongelukkiger dan dat van het slavenkroost! — Slaat hen gade! Van 3 tot 8-jarigen leeftijd bezoeken zij getrouw de school, want de ouders willen van hen verlost zijn als dit maar geen geld kost, en zoodra ze wat verdienen kunnen dan voeden zij zich met het vleesch en het bloed van hunne kinderen. Het achtste jaar ingetreden worden zij reeds tot den arbeid genoopt, tot werkzaamheden van veelsoortigen aard. Aan schoolgaan wordt dan niet meer gedacht. Zijn er sommigen, die tot op het 10de jaar onderwijs ontvangen, dan zijn het voornamelijk de meisjes, aan welke dat geluk nog te beurt valt, en blijven de jongens langer, dan is het, omdat ze krachteloos en daarom ongeschikt zijn voor den arbeid. Zij hebben de school verlaten; het schoolkleed, doorgaans het beste en niet zeldzaam het eenigste, wordt het werkpak in de fabriek. Hem omringt nu eene andere omgeving, de schoolmakker verlaat hem, omdat hij havelooze kleederen draagt. Zijne physieke, moreele en intellectueele achteruitgang neemt een aanvang. Hij verdient loon, ongeveer één gulden 's wecks. Werd hij nu nog maar behoorlijk gevoed even als het dier, dat naar die mate voordeel afwerpt. Maar ook dit blijft achter. Zelden krijgt hij een stuk gezond roggebrood, meestal een waterachtigen aardappel voor het middageten, en twee halfgaren meelkoeken van $\frac{1}{2}$ cent het stuk voor zijn ontbijt en avondeten. En toch hij moet 12 tot 15 uren daags arbeiden, en beweegt zich in eene enge ruimte van weinige □ ellen, meestal staande, half wakende en half slapende, en verrigt op deze wijze den eentoonigen arbeid, niet ongelijk aan een rad van een uurwerk, want hij is niets anders dan een klein rad van het colossaal perpetuum mobile. Aanschouwt zijn gelaat. Hij ziet er uitgemergeld, berimpeld en geelachtig bleek uit, niet zelden misvormd aan lijf en leden. Hij is afgeleefd in den bloei zijner jaren. Hij kent geen anderen arbeid als hij 18 jaar geworden is, dan dien van een knaap. Hij denkt en reikt ook niet verder, want de intellectuele vernietiging heeft met de afneming der physieke krachten gelijken tred gehouden. De beginselen van het lezen en schrijven is hij geheel vergeten. Hij openbaart op mannelijken leeftijd niets wat aan zijne maatschappelijke roeping past. Hij beweegt zich als het ware gelijk een dier, dat, met rede begaafd, echter onontwikkeld, ons aan eenen Kaspar Hauser doet denken; want de vormen die hij nog bezit heeft hij overgenomen van zijne omgeving. Hij is alzoo het beeld van den vormelijken mensch, maar het instinct van het dier wint het niet zelden van hem af. Was hij nu maar geschikt voor de militie? Dan zou die loopbaan voor hem ten zegen kunnen zijn, dan zou hij beter worden gevoed en beter worden geleerd. Maar hij is krachteloos, te klein of misvormd. Hij wordt afgekeurd! Hij gaat trouwen, doorgaans een gevolg van een verboden wellust. Hij wordt huisvader! Hij meent daarom regt te hebben op bedeeling bij de armbesturen.

Ziet daar in losse trekken het lot van menigen jeugdigen fabriekarbeider. Meent niet dat dit tafereel te zwart is afgeschilderd. De werkelijkheid overtreft nog verre deze schets, omdat de kieschheid ons verbiedt den toestand in alle hare naaktheid te malen.

Wij komen later daarop terug, omdat wij belangstellen in het opkomend geslacht der minvermogende klasse en omdat wij prijs stellen op den bloei der industrie in ons vaderland; die thans beiden wederkeerig worden benadeeld. Deze overtuiging vooral is het, die bij den industrieel levendig moet worden. Daarom is het, dat wij de pogingen der Hooge Regering toejuichen, opdat, even als in bijkans alle rijken van Europa, wettelijke bepalingen worden verordend op den arbeid der kinderen in fabrieken. Z.

STADS-BERIGTEN.

Derde Zitting van den Militie-Raad over het Kanton Leyden, N°. 15.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, ontvangen hebbende van den Luitenant-Kolonel Militie-Commissaris over de Kantons 15—21, Provincie *Zuid-Holland*, eene Kennisgeving, dat de derde Zitting des Militie-Raads voor deze Gemeente zal gehouden worden in de *Lakenhal aan den Ouden Singel*, op Donderdag den 18den April 1861, des morgens ten 10 ure, ter beoordeeling der Plaatsvervangers en Nommerverwisselaars, welke de dienstpligtige Lotelingen dezer Gemeente zullen verlangen te stellen, alsmede tot het afdoen der belangen van zoodanige Lotelingen, wier zaak tot deze Zitting is verdaagd, — doen te weten, dat tot het opmaken van de bij de Wet gevorderde certificaten voor Plaatsvervangers en Nommerverwisselaars, (welke laatste zulks echter niet dan met toestemming hunner ouders vermogen te doen,) zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente, van heden af, dagelijks, (de Zondag uitgezonderd,) 's morgens ten 10 ure, alwaar zij tevens de noodige informatiën, zoo omtrent het opmaken dezer certificaten, als ten aanzien der vereischten, welke de Plaatsvervangers ingevolge de Wet moeten bezitten, kunnen bekomen.

Voorts vermanen Burgemeester en Wethouders die Lotelingen, welke verlangen zich in de dienst hetzij bij Plaatsvervanging of bij Nommerverwisseling te doen vervangen, zich deze gelegenheid te nutte te maken, daar er na hunne inlijving, niet dan in zeer buitengewone omstandigheden daartoe eene speciale vergunning zal worden verleend.

Ten slotte nog meenen Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, en hunne ouders, te moeten waarschuwen voor zoodanige personen, welke hen onder den naam van Commissionairs somwijlen misleiden, zoo door met hen krachtelooze overeenkomsten te sluiten, als door hen, welke Plaatsvervangers verlangen te stellen, onder voorwending van alles voor hen te zullen bezorgen, hen noodelooze onkosten te doen maken, ja die zelfs veelal, door betaling van al de gelden daartoe benoodigd, dadelijk in eens of bij kort op elkander volgende termijnen te moeten ontvangen, hen voor het vervolg in vele onaangenaamheden wikkelen, alzoo van het geld, door de Lotelingen ten behoeve der Plaatsvervangers te geven, volgens Art. 93 der Wet van den 8sten Januarij 1817 (*Staatsblad* n°. 1), nimmer meer dan *een vijfde* aan dezen mag worden uitbetaald, en de overige vier vijfden in de kas van het Korps moeten worden gestort, — en alsdan zoodanige Commissionairs, na het volle geld genoten te hebben, dikwijls (zoo als de ondervinding heeft doen zien) niet in staat zijn de betaling der verdere termijnen aan het Korps te doen, waardoor de belanghebbenden genoodzaakt worden die gelden nog eenmaal te betalen. Eindelijk wordt den belanghebbenden nog herinnerd de bepaling van Art. 33 der Wet van den 27sten April 1820 (*Staatsblad* n°. 11), houdende: dat hij, wiens Plaatsvervanger gedurende 18 maanden gediend heeft (de dienst bij reserve niet mede gerekend), van alle verdere verantwoordelijkheid voor dezen bevrijd zal kunnen blijven, mits stortende eene som van ƒ150, wanneer in de aanvulling van den Plaatsvervanger, ingeval hij mogt komen te ontbreken, door vrijwillige werving zal worden voorzien.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL STEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 2 April 1861.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: C. Roobol, Jm. 23 j. en C. Dee, Jd. 22 j. — M. J. Scheffer, Jm. 29 j. en P. H. Lardé, Jd. 26 j. — B. de Jong, Jm. 23 j. en A. de Goede jd. 21 j. — A. Brand, Jm. 35 j. en M. Hagedoorn, Jd. 28 j. — G. van den Berg, Jm. 27 j. en S. L. van der Plas, Jd. 23 j.

Gehouden Verkooping van onroerende goederen,

in het Heeren-Logement aan den Burg, Zaturdag 30 Maart,
Notaris A. WYNSTROOM.

Een Huis en Erf, aan den Ouden Rijn, Wijk VI. N°. 129 en een Pakhuis, in de Hoogelandsche Kerksteeg, Wijk VI. N°. 129rood (gecombineerd). Opgehouden.

Een Huis, Bovenwoning en Erf, aan de noordzijde van de Langegracht, Wijk V. N°. 729. Kooper C. Keereweer Pz. *f* 1200.

Een Huis en Erf, aan de noordzijde van het Levendaal, Wijk III. N°. 515. Kooper G. S. Popp. *f* 860.

Dertien Huizen in *de Minnepoort*, aan de Middelstegracht, en een Loods en Erf, Wijk V. N°s. 521 *A* tot 521 *N* en 557 *A*. Kooper J. D. T. Werner, *f* 1410.

Notaris Mr. J. L. Klaverwyden.

Een Winkelhuis en daarachter staand Werkhuis, aan de noordzijde van de Breedestraat, op den hoek van de Botersteeg, Wijk IV. N°s. 248 en 248ᵛᵉⁿᵗ, Kad. Sect. G. N°. 267. Koopster E. M. F. van Zeyl, *f* 1902.

Notaris J. M. E. Dercksen.

Een Huis en Erf met Tuin, Tuinhuis en Schuurtje, even buiten de Koepoort onder Soeterwoude, N°. 337. Opgehouden.

Notaris A. J. Rysnouwer, te Soeterwoude.

Een Huis en Erf, aan den Nieuwen Rijn, om den hoek van de Kraaijerstraat, Wijk III. N°. 366. Opgehouden.

KERKNIEUWS.

Te Vlissingen is tot predikant bij de herv. gemeente beroepen ds. G. L. Fruitier de Talma, pred. te Scherpenzeel.

Trekking der Vierde Klasse.

244ste Staats-Loterij.

1ste Trekking, N°. 4531 een prijs van *f* 5000, N°. 521 een prijs van *f* 1500. N°s. 1538 en 9490 ieder een prijs van *f* 1000.

Het is den Ondergeteekende een aangename pligt openlijk zijnen dank te betuigen voor de welwillendheid, waarmede men de poging, door hem ten behoeve van de Wede PIETERS aangewend, ondersteund heeft. Zijne Stadgenooten, die aan zijne uitnoodiging wel gehoor hebben willen geven, kunnen de zelfvoldoening smaken, dat zij in niet geringe mate hebben bijgedragen tot verzachting van het lot eener Weduwe, die het hare doen zal, om de aan haar reeds betoonde of nog te betoonen liefdadigheid niet onwaardig te worden bevonden.

J. C. DRABBE.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 84 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, de Wel-Edel-Geboren Vrouwe MARIA de WITT, Weduwe van wijlen den Wel-Ed.-Gestr. Heer Mr. H. P. Hoog.

H. C. J. HOOG.

Dordrecht, 1 April 1861. J. C. J. HOOG, geb. Cats.

ECHTSCHEIDING.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato 18 December 1860 zestig, is het Huwelijk tusschen CORNELIA HENRIETTA le CLERC, zonder beroep, en JOHANNES KOK, *Logementhouder*, beide wonende te *Leyden*, bestaande, op de vordering van eerstgenoemde, door Echtscheiding **ontbonden.**

P. K. DOEFF, *Procureur.*

De Ondergeteekenden, Boekhandelaars, wonende te *Leyden*, handelende onder de firma GEBROEDERS van der HOEK, maken door deze bekend dat, ingevolge behoorlijk geregistreerde onderhandsche acte van den 26sten Maart dezes jaars, de door hen gehouden **Leesbibliotheek** te rekenen van den 1sten April laatstleden niet verder door de Firma, doch door den tweeden Ondergeteekende voor zijne rekening **alleen** zal worden voortgezet.

H. M. van der HOEK.

Leyden, 2 April 1861. C. W. van der HOEK.

JAN VAN REES en ZOON,

te Zwolle,

gaan voort hunne **Theeën**, uitmuntende door kracht, geur en waterhoudendheid, in verzegelde pakjes voorzien van stempel, prijs en nommer, verkrijgbaar te stellen voor *Leyden* bij

WILHELMINA VAN PUTTEN,

Breedestraat, alwaar Prijs-Couranten te bekomen zijn.

NEDERLAND.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP VAN VERZEKERING OP HET LEVEN.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 Julij 1858, N°. 57.

Maatschappelijk Kapitaal: EEN MILLIOEN GULDEN.

Commissarissen: De HH. Mr. J. R. CORVER HOOFT, Lid van den Gemeenteraad van *Amsterdam*; Mr. H. A. HARTOGH, Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te *Amsterdam*; A. LANGRAND DUMONCEAU, Grondeigenaar; H. RAHUSEN, Lid van de Provinciale Staten van Noordholland en van de Kamer van Koophandel te *Amsterdam*; Jhr. Mr. L. J. SCHIMMELPENNINCK, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en Kamerheer van Z. M. den Koning; W. VROLIK, Hoogleeraar; R. DANIEL WOLTERBEEK, Lid van de Provinciale Staten van Noordholland en van den Gemeenteraad van *Amsterdam*; F. J. Baron van WIJKERSLOOTH van WEERDESTEYN, Grondeigenaar, Kamerheer van Z. M. den Koning.

Directeuren: De HH. P. L. DUBOURQ en J. BOS.

Agenten te *Leyden*: SANDERS en C°., Levendaal, III. 368.

VERANDERING VAN WOONPLAATS.

De Ondergeteekende heeft bij deze de eer zijne Stadgenooten te berigten, dat hij zijnen Winkel in **Manufacturen** verplaatst heeft van de Aalmarkt naar de Vischmarkt, het derde huis van de Korenbrugsteeg en daaraan eene meerdere uitgebreidheid heeft gegeven. Hij neemt tevens deze gelegenheid waar om zich bij vernieuwing in het vertrouwen zijner geachte Begunstigers aan te bevelen.

Leyden, 2 April 1861. F. BOUDRI.

PARAPLUIES EN PARASOLS-FABRIEK,

op de Aalmarkt te Leyden.

De Ondergeteekende berigt dat hij wederom ruim voorzien is van alle soorten van **Parasols en Ombrelles**, alsmede van alle soorten van **Parapluien en Wandelstokken.**

Leyden, 3 April 1861. J. GUBBI.

TE HUUR

met 1 Mei ***KLEIN ENDEGEEST***, ook voor Winterverblijf geschikt, met de Wandeling in de Plaats van Endegeest, waarin Klein Endegeest is gelegen aan den Straatweg, met of zonder eenigen grond. Te bevragen op Endegeest, of bij den Heer KELDER, Kruidenier te *Leyden.*

Bij de op Zaturdag ll. in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN gehoudene veiling, zijn de perceelen in bod gebragt, als volgt:

N°. 1. Het van ouds gerenommeerde ROOM- en KOFFIJHUIS *de Vink*, staande aan den Straatweg naar *'s Hage* en uitkomende aan den Rijn, onder *Soeterwoude*, nabij *Leyden*, op . . . . . *f* 4000.—.

N°. 2. Een aan den Rijn gelegen TUIN met KOEPEL en STALLING, grenzende aan het voorsz. perceel, op . . . . . 1000.—.

N°. 3. Een HUIS en ERVE, staande aan den Straatweg onder *Voorschoten*, op . . . . . 825.—.

Nader verhoogd met . . . . . 75.—.

N°. 4. Twee DAGLOONERS HUISJES en ERVEN, staande als voren, op . . . . . 500.—.

N°. 5. Twee dito, staande als voren, op . . . . . 725.—.

Nader verhoogd met . . . . . 25.—.

De afslag zal geschieden ten voormelde plaatse op Zaturdag den 6den April 1861, des avonds ten zeven ure, terwijl tot dien tijd, ten Kantore van voornoemden Notaris verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, ZATURDAG 30 Maart.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebt.
NEDERLAND.				
W. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{4}$	$63\frac{5}{16}$	—
Dito	3	$75\frac{11}{16}$	—	—
Dito	4	$98\frac{11}{16}$	—	—
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	—	—
Handelm. . .	$4\frac{1}{2}$	$132\frac{1}{2}$	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aand. H. Spw.	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	$4\frac{1}{2}$	$102\frac{3}{8}$	—	—
BELGIE.				
Cert. *Rothsch.*	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
SPANJE.				
Obligatiën . . .	$1\frac{3}{4}$	$41\frac{3}{8}$	—	—
Dito Buitenl. .	3	$48\frac{5}{8}$	—	—
Dito Binnenl.	3	—	—	—
Bew. Coupons.		—	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	$45\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1856/59	3	$44\frac{5}{8}$	$44\frac{11}{16}$	—
RUSLAND.				
Obl. *Hope*&C°.	5	$101\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1828/29	5	101	—	—
Cert. 1831/33	5	—	—	—
Dito 1840 . . .	4	$74\frac{3}{4}$	—	—
Dito *Stieglitz* .	4	—	—	—
Dito Nieuwe . .	4	—	—	—
Dito 5e Serie .	5	$82\frac{5}{8}$	—	—
» 1855, 6e Ser.	5	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{1}{2}$	$92\frac{7}{16}$

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebt.
Dito 1859 . . .	3	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{3}{4}$	[illegible]
Inschr. in Ass.	5	—	—	—
Cert. van dito .	6	—	—	—
Spoorw. volgef.		181	$181\frac{1}{2}$	[illegible]
POLEN.				
Aand. 1835 . . .	*f*	$160\frac{1}{2}$	—	—
Dito Oblig. . .	4	—	—	—
PRUISSEN.				
Oblig. 1859 . .	5	—	—	—
Aand. 1854 . .	$3\frac{1}{2}$	216	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall. . .	5	$39\frac{11}{16}$	$39\frac{15}{16}$	[illegible]
Dito zilv. nat.	5	$46\frac{13}{16}$	$47\frac{1}{8}$	[illegible]
Dito bet. Amst.	5	$63\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1847/52	$2\frac{1}{2}$	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{3}{8}$	[illegible]
BRAZILIE.				
Geldl. 1843 . .	5	98	—	—
PERU.				
Geldl. 1824 . .	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	19	—	—
GRENADA.				
Oblig.	4	—	—	—
MEXICO.				
Oblig. 1851 .	3	$23\frac{1}{16}$	—	—

Slotkoersen, heden 2 April.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{16}$
Dito	3 »	$75\frac{5}{8}$
Dito	4 »	$98\frac{1}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$ »	$131\frac{3}{4}$
Spanje, Oblig. . .	$1\frac{3}{4}$ »	$41\frac{1}{4}$
Dito Binnenl. . .	3 »	$46\frac{1}{2}$
Dito Buitenl. . .	3 »	$48\frac{5}{8}$
Portugal, te L. . .	3 »	$45\frac{1}{2}$
Dito Oblig. 1856/59 .	3 »	$44\frac{5}{8}$

Rusland, bij *Hope & C°.*	5 pCt.	[illegible]
Dito bij *Stieglitz & C°.*	4 »	[illegible]
Dito Certif. 6e Serie .	5 »	[illegible]
Dito Spoorweg volgef.		[illegible]
Oostenrijk, Metalliek	5 »	[illegible]
Dito 1847/1852 . . .	$2\frac{1}{2}$ »	[illegible]
Dito betaalb. te Amst.	5 »	[illegible]
Dito Zilv. Nat. . . .	5 »	[illegible]
Mexico, Oblig. te L.	3 »	[illegible]

Grenada 14. — $5\frac{9}{16}$.

Londen, Consols $91\frac{5}{8}$. **Parijs**, Fr. Rente 67.80. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 63.20. Id. Nat. 74.80. Wissel Londen 150.25.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.